

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyzet centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Hivatásának áldozata.

— aug. 24.

A mai körülmények közt, mi-
dön a politikai levegő teljesen
szélesedő, de fullasztó s azt az
előérzetet kelti mindenki, hogy
vihár következik a nagy csend
után: rendkívül rossz szolgálatot
tettek a közügynek és rendkívül
elmérgesítették a közhangulatot
hirtelen természetű fiatal katoná-
tisztok.

Igazán esodálatos, hogy a pol-
gárság és a katonaság közötti
jó viszony ápolására a katona
elem egyrésze nemcsak, hogy
nem törekszik, de kivált a he-
vesebb vérű fiatal tisztok mind-
untalan tüntetnek a mellett, hogy
ők más kasztot képeznek s még
nevüket se merje a „civil bagázs“
ajkaira vagy tollára venni. Pedig
áldatlan helyzet ez és ferde gon-
dolkozásra vall.

Részünkről sohasem követtük
a legtöbb lap irányát abban: hogy
az ellentéteket kiélesítsük. A
nyugodt mérsékletnek, a megfon-
toltságnak adtunk mindig előnyt
s ilyen alapon képviseljük is az
igazi közvéleményt.

A kassai incidensről elmél-
kedve is az a nézetünk, hogy
elitelni érte az általános értele-
ben vett katona elemet nem le-
het. De sajnáljuk, hogy ebben
az elemben vannak részecskék,
melyek megfélelmezve magukról:

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A morfinista.*)

Irta: Buday Emma.

Itt vagyok újra Párisban; sike-
rült itt, ahol meghalt, megszerezni a
szállodalajdonostól a szegény Osz-
kár Wilde morfinozó készülékét em-
lékül; az igaz, hogy még sokkal
jobb karban van, mint az enyém. —
A morfin szédült az idegeimet; a
tulfeszített erőlködés; magam minden
áron elkábítani, feledtetni velem az
első szerelem üdvösségeit.

Es mégis színes álmok belátha-
talan messzeségből miért jártok visz-
sza kísérteni?

Szédelgő gyorsasággal kavargó,
efemer lények mintha éltek még
annyi idő múlva?

Vérlázító cinizmussal vádolsz te
is Iduska? Gyermekekori ideálom té-
pett illuzióidért megtudtál halni, de
megbocsátani nem tudsz nekem te se?
„Ámitó! hallgass, elárultál;“ nincs
— nincs más szavad hozzám most
se? Elfeleltem, hogy sentimentális
vagy, azt mondják öngyilkos lettél.
Nem igaz, te szent vagy, az én mar-

* Mutatvány szerzőnek Ezeregy éj című
elbeszéléseiből.

az összeség ellen hívják ki
meggondolatlan cselekményükkel
a nagy közönség sujtó ítéletét.

Lássuk a száraz tényeket s
ezek ismeretében mondjunk az
ügyhöz kádenciát.

A „Kassai Hírlap“ f. évi 190.
(aug. 22.) számában a hírek kö-
zött adta a következő kis köz-
leményt:

Hapták helyett — vigyázz!

Kassának ismét van katonai
szenzációja, ami nem esuda ebben
a városban, ahol minden tizedik
ház kaszánya és minden hatodik
ember a „császárs“ kenyerét eszi (a
melyet azonban mi fizetünk).

A legújabb szenzáció, különös
véletlenségből, magyar vezényszó
körüli forog.

Történt ugyanis, hogy Rosen-
feld József m. kir. csendőrt, mint
tartalékos szakaszvezetőt behívták
fegyvergyakorlatra a 34. számú gya-
logezredhez, Rosenfeld be is vo-
nult, mert mint csendőrnök a saját
parancsnoksága által kézbesített be-
hívót el kellett fogadnia

Szent István napján Bozic Ká-
roly hadnagy belépett abba a le-
génységi szobába, ahol Rosenfeld
József tartózkodik. A szolgálati
szabályzat szerint, ha bármely tiszt
a legénység szobájának küszöbét
átlépi, a legelső ember, aki ezt
észreveszi, haptákat kiáltani köte-
les, mire az összes jelenlevő le-
génység haptákba áll.

Rosenfeld József ugyanis mint
szakaszvezető szobaparancsnok, a
hadnagyot meglátván, haptákat
akart kiáltani, de a csendőrségnél
hozzá lévén szokva a magyar ve-

zényszóhoz, hirtelenében így kiál-
tott fel:

— Vigyázz!

No, lett erre a magyar ve-
zényszóra nagy felfordulás. Bozic
Károly hadnagy nekiment Rosen-
feldnek, rettenetesen lefordta és
természetesen rapportra vitte, mint
olyan közveszélyes embert, aki a
legénységet fel akarta lázítani.

A százados, sulyos lévén a fe-
gyelmi vétség, vitte Rosenfeldet a
zászlóaljparancsnok rapportja elé.
Ott Rosenfeld, teljes őszinteséggel
(és pedig magyarul) beismerte, hogy
hibázott és mentségül azt hozta fel,
hogy meglepetésében csak a „hap-
ták“-kal egy jelentőségű „vigyázz“
jutott eszébe.

Persze a mentség nem sokat
használt, csak éppen annyit, hogy
a lázítás vádja éjjetett. A bünte-
tés azért igen szigorú volt.

Azt hisszük, ebben a közle-
ményben a szigorú tárgyilagossá-
gon kívül egyáltalán semmi olyan
nem foglaltatik, amely valakinek
az érzékenységet sérthetné.
Az újságíró első kötelessége,
hogy az igazsághoz híven, a nyert
információhoz szorosan alkalmaz-
kodva írja meg közleményeit.
Egyéb nem történt itt sem. S
ime a legegyszerűbb leközlése
egy megtörtént dolognak, tűzbe
ragad meggondolatlan, ifju tiszte-
ket, fegyverrel rontanak be a
lap szerkesztőségébe, ott lövöl-
döznek, kaszabolnak s emberélet
kell nekik képzelt sérelmük el-
lenszerétül.

Aug. 22-én d. e. 10 óra tájt

pénteken rosszullétet tétve, koráb-
ban oszonjon a gyalogszékéhez; ame-
lyet a szelamlíkról én viszek s a meg-
vesztegetett Abdullah segítségünkre
lesz.

Az aranyszarv-öbölnél állandóan
ott horgonyozott a yachtom

Távolabb a parton pedig ott
hagytuk Angiolina arany papucsait
és törökös ruháit; mintha a vízbe
ugrott volna.

En különben is Szentpétervárra
óhajtottam magamat áthelyeztetni,
hat heti szabadságot kértem; eltávo-
zásom nem tűnt fel senkinek.

Hanem a szegény Abdullah fejét
másnap lecsapták.

Kerülő utakon eljutottunk Mo-
naccóba, itt oly sok a kalandor, köny-
nyebb elvegyülni köztük.

Pénzem fogytán volt, a szeren-
cse kerekén sikerült egy pár hamis
aranyat forgalomba hozni; Fortuna
Istennő nem haragudott meg a be-
csapásért. Valódiakkal fizetett; míg
egyszer aztán rajta veszítettünk.

Angiolina tisztázta magát, engem
pedig benne hagyott a csávában. Fél-
évre elesuktak. Később aztán bizo-
nyíték hiába felmentettek; miután
azt vallottam, hogy az aranyakat a
török kincstár váltotta be nekem; s
meghureoltatásomért még a bank adott
egy tizezer franknyi kárpótlást, csak-

Bozics Károly és Sartory Géza
34. gyalogezerbeli hadnagyok
berontottak a Kassai Hírlap szer-
kesztőségébe s neki estek Seress
szerkesztőnek, kiabálva és ká-
romkodva. A szerkesztő revol-
vert rántott elő a karddal ha-
dakozó katonák ellen s Bozics
hadnagyot a kardszíjja mentette
meg attól, hogy ólmot nem ka-
pott a gyomrába. Serest több
vágás érte, sebei azonban nem
veszélyesek.

A tisztok által előidézett lár-
mára berohant a nyomdai sze-
mélyzet, elől Klein Lipót nyom-
davezetővel, aki egy festékes
dobozt vágott hatalmas erővel a
Bozics fejéhez. Mikor Sartory
látta, hogy Bozics megsebesült
kardját beledöfte a Klein hasába
s a bátor, derék ember ma a
halállal vívódik.

A tisztok csak a rendőrség
segélyével tudtak elmenekülni
vitézkedésük színhelyéről, de
ugyan cifra titulusok között.

Ez a száraz tény.

Oriási felháborodást keltett
Kassán ez a tulkapás, hiszen
még az egri utcai harc is élénk
emlékezetében van mindenkinek,
hol szinte éretlen gyerek vezé-
nyel tüzet s öl meg teljesen ár-
tatlan embert és sebesít meg tö-
megeket.

Hiszük, hogy a két kassai
hadnagy is elveszi méltó bünte-

hogy zajt ne üssek; mivel papírjaim
mint konstantinápolyi attachéknak
rendben voltak; pompásul elhittek
mindent...

A török arabok olyan rosszak;
itt Monte-Carlóban mindenféle pénz
jár; igazi nemzetközi város. Ha fel-
gondolom nagyobb rablók mint én;
vagy miért szabad nekik hazárdirozni
és miért nem szabad nekem?

Ekkor már hiába kerestelek Idus-
ka, miért nem vártál rám? Vissza-
jöttem hozzád. Angiolina inkább be-
csapottnak hitt, mint bűnösnek; mi-
dön Párisban újra felkerestem; sok-
szor fellázadt ellenem, pedig szenve-
délyesen szeretett.

— Nem vagyok én automata
verkli Pál, akinek a kedélyén akárki
játszhatik.

Elfajult férfiak módjára végig
szenvettem vele az asszony min-
den kálváriáját; nyugodt, hideg arc-
cal türte sokáig.

— Miért nem olyan ez az em-
ber, mint más és ha más, miért nem
az enyém egészen?

Erejét meghaladó szenvedélyét
hidegséggel meg jobban szitot-
tam. Hányszor mondtam nekem: Vérem
fellázad; a zsarnokságot utálok és
neked megis rabszolgád vagyok ba-
rátom.

A szentpétervári attaché-állást fog-

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljauhely, Főtér.

tését, mi ha nem történnék meg, még csak jobban elmérgesíti a helyzetet polgár és katona között.

A kassai írók és hírlapírók aug. 22-én délután tanácskozási gyűltek s a következő határozatot hozták:

Egy újságírói összakasaboltak. Egy tisztos családos polgár-embert, aki segítségére sietett: halálisan megsebesítettek!

E brutális alávaló cselekedetnek oka: mert az újságíró mérsékelt kritikát mert írni közügyben anélkül, hogy személyeskedett volna.

Es ezt a hallatlan brutális gáztettet két katonatiszt követte el, katonák, kiknek kötelessége a rend, a közbiztonság védelme.

Nem első eset, csak egyik példája a „Dienstlik“ bünlajstromának. — Az ilyen brutálítás egyik virága annak a szellemnek, amely a katonában a magyar polgárság ellenségét akarja nevelni.

Ez a brutalitás abból a praetoriánus gögből fakad, mely kritikát tűrni nem akar, mert minden polgári hatalom, közvélemény, törvény és tisztesség felett állónak tartja magát.

A kassai hírlapírók e szomorú eset alkalmából egy akarattal kijelentik, hogy:

a leghatározottabban elítéli nemcsak a gaz tetteket, hanem azt a brutális szellemet is, amelyből az ilyen merényletek fakadnak;

kijelentik, hogy a kritika szabadságát minden rendelkezésre álló eszközzel, bármerről eredő támadások ellen egyesült erővel meg fogják védeni és nem tűrik sem a megfélemlítést, sem a terrorizmust;

kijelentik végül, hogy Seress Imre kartársuk sérelmét magokévá teszik és vele ez ügyben szolidaritást vállalnak.

Kötelességüknek tartják továbbá kijelenteni, hogy a nyilvánosság minden fegyverével harcolni fognak, hogy e brutális tett és az azt szülő szellem országosan elítéltesék és hogy a megbántott sajtónak, a megsértett polgárnak és felháborodott közvéleménynek elégtételt szereztessek.

Az összes kassai lapok szerkesztő-ségei és hírlapírók.

Az erkölcsi elégtétel remélhetőleg nem fog elmaradni. De

ságom alatt mással töltötték be; én pedig a Budapesti Napló párisi levelezője lettem. — A Rue Rivoliban tartottam magamnak egy kis dolgozó szobát, ahová Angiolina csak nagyon ritkán jött el: a kedvemért megtanult magyarul, nőül vettem; de nem tudtam azt, hogy amint visszamegyek Magyarországra, házasságom érvénytelen, mert ott még nem volt akkor behozva a polgári házasság s gondoskodtam róla, hogy Franciaországban akkor érvénytelenítsem esküvőm formahibák miatt, amikor nekem jól esik; ki tudja minek a palástolására kellett nekem ez a házasság.

Egy fontos hírt hozott nekem, de az új szolga még meg nem ismerte.

„Nem lehet most bemenni Madame; monsieur Nemere bezárta az ajtót, mert a feleségével fontos beszélde van; meghagyta, hogy ne zavarják.“

Ugy, akkor két felesége van, azt nem is tudtam; Angela türelmesen várt s mikor megismerte a kilépő hölgyben Yux Terkát, a naturalista irodalom egy epigonját, csipkés napernyője faragott nyelével felé sújtott, de nekem megbocsátott, mikor karonfogva elvezettem.

Miután nekem ez a hecc csak jux volt: Terkát álneven Yux asszonynak fogom hívni. Angela olyankor volt legboldogabb, ha megeirógattam selymes, szöke haját. Érzed

hát gondolkoznunk kell ilyen esetek után a fölött is, hogy mi tulajdonképpen a sajtó szabadság? A toll derék munkásai, akik sorvasztó, idegrontó fáradozással szolgálják a közügyet, már magát egy száraz tény se irhassanak meg? Hiszen ha így haladunk, akkor ma-holnap sem jót sem rosszat nem lehet papíron elmondani, mindig fog akadni valaki, akinek a tiszta való, a száraz igazság is kényelmetlen.

A hírlapíró fut, fárad, hogy a nagy közönség érdekében mentől aktuálisabb és értékesebb dolgokat tárhasson elő lapjában. Éjjeleit tölti íróasztalánál, szerény jövedelme mellett alig tengődik s jutalma az, hogy életére törnek. No ugyan szépen vagyunk!

Ismételjük, ami legjobban elszomorít minket e sajnálatos esetből kifolyólag, az: hogy a két hadnagy meggondolatlan tetteivel igen rossz szolgálatot tett a közügynek.

Ma, midőn a politikai válság megoldása, főként a katonai kérdések körül forog, egyáltalán időszerűtlen, ha a katonák érzékenykedése minduntalan a hadsereg iránti ellenszenvet iparkodnak a köztudatban fejleszteni.

Polgárságunk békés egyetértésben élt a katonasággal, adójának legnagyobb része a hadsereg fűntartására kell. Tiszteltük és megbecsültük hadseregünket összeségében és egyedeiben, mert tudjuk, hogy szép és nagy értékű ennek hivatása, tehát ne rontsák le a mi rokonszenvünket egri és kassai vérengzésekkel.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A szécsényi rendi országgyűlés emlékezete. Nógrádmegye törvényhatósága az 1705. évi szécsényi rendi országgyűlés emlékét a 200 éves évforduló alkalmából nagy ünnepségekkel óhajta f. évi szept. hó 12-én

Pál a kiáradó meleget? A szeszélyes villanyszikrák játékát?

Azt akarom, hogy szeress és itt eleskült a hangja a remegéstől. Lehet-e a vágnak parancsolni? — Igen, de nagyon nehéz, Angela oda omlott a lábaimhoz és én elfojtva vágyaim, csak nagyon ritkán emeltem fel szegényt; már előbb sejténie kellett a valót; azt hitte mást szeretek.

Hogy én Terkával esupa patriotizmusból is jól voltam, az természetes; a feminista congressusra lett ide kiküldve Pestről. Hogy mi tetszett nekem ezen a senkin a mai fejlettebb izlésemmel, nem tudom megmondani, ha néha, hogy a természetet művésziessé tudta utánozni — én még akkor nem tudtam megkülönböztetni a festett tavaszt a valóditól. Téglaveres képén semmi szép nincs, a stereotyp libamosoly minden kifejezést elmos, guynéve igen találó: savanyu tüdő cukorral. Terka asszony bosszúból, hogy többet nem fogadtam, leírta szerelmünk történetét: ismerettségem Angelával. Mi ment benne végbe egy perc alatt, hogy Angela az életem ellen tört? Ejh, minnek is él az ilyen? És ezt ő mondta rólam.

Angiolina azt sejtette, hogy Yux Terkával tovább csalom és hogy én árultam el neki az epizódokat. Mikor megtudta, hogy házasságunk érvénytelen elfeledte, hogy valaha szeretett.

Viharos jelenetre voltam elkészülve, de semmi szóval nem árulta

megünnepelni. E végből átiratilag felszólította a társörvényhatóságokat az ünnepségen való részvételre. A fényesnek ígérkező emlékünnepélyen Zemplénum megye küldöttségileg fogja magát képviseltetni. Előzetes tervek szerint a küldöttségben Thuránszky László főjegyző vezetése mellett részt vesznek: br. Fischer Lajos, z. Moskovitz Géza, Lehóczky Endre, Potoczky Dezső, dr. Widder Márk és Nagy Adolf.

(Pályázók a megüresedett szolgabírói s jegyzői állásra. A Závody Elemér leköszönésével megüresedett V. aljegyzői állásra eddig — mint értesülünk — Mízsák István; a Polányi Jenő leköszönésével megüresedett szolgabírói állásra pedig Gosztonyi István közíg. gyakornok pályázik.

HIREK.

— Megbízás. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter dr. Barthos Andor miniszteri oszt. tanácsost, Barthos József ny. főszolgabíró testvéröcsesét a vasuti tisztiképző tanfolyamon a vasuti jog és törvényisme tanításával bízta meg.

— Bucsuzó lelkész. Hubay Bertalan sátoraljaujhelyi volt ev. ref. segédlelkész, akit legutóbb bodzásujlaki ev. ref. lelkészszé választottak, folyó hó 27-én, vasárnap délután, az Isten-tisztelet alkalmával tartja bucsú egyházi beszédét az ujhelyi ev. ref. templomban.

— Esküvő. Kárpáti Péter bodrogzsádányi közs. iskolai tanító és a Zemplénum megyei Tanító Egyesület főpénztárnoka ma vezette oltárhoz Sátoraljaujhelyben Brandics Annát, Brandics Ferenéné sz. Balogh Anna kedves leányát.

— A piarista rendkormány leiratai a gymnáziumi áthelyezések ügyében. A piarista rendkormány legutóbb két leiratot küldött a Kovács Endre és Horváth Sándor áthelyezése ügyében. Az egyiket Zemplénum megye közigazgatási bizottságához, a másikat a Kovács Endre visszahelyezése érdekében felfolyamodó polgárokhoz küldötte le. A rendkormány a leiratokban kifejezést ad annak, hogy áthelyezési intézkedésén a piarista rend és a közügy érdekében a legnagyobb sajnálatára nem változtathat. Egyben tisztelettel kéri az ez ügyben érdekelt kérvényező honpolgárokat, hogy egyenkint, mint egyetemleg fogadják

el azt a poklot, amelyet korábbi csapodárságom benne felgyújtott.

Vékony orreimpája meg remeg, egy percre se gondolkozik, hogy mit tegyen; maga ment a kamarába, de ez nekem nem tűnt fel akkor . . .

Ebéd után abszynthot szoktam szörpölni, egy kis arzenikumot kevert a poharamba; majd mintha hirtelen ki akarna inni, felkapta: aztán egyszer csak mást gondolt; anélkül, hogy ajkához érintette volna, visszahelyezte; lehet, hogy nekem szánta . . .

Még egy poharat vett elő s teli töltötte abszynthal azt is. Ejh döntőn köztünk a sors! . . . Aztán már mosolyogva nyújtotta elem a tálcát: Váiaszsz Pál. Ő meg kihörpintette a másikat. Aztán csak annyit tudott mondani: Az Isten jó volt hozzám; megengedte, hogy előbb haljak meg, mint te. Összerogyott.

Meghalt! Az orvos egész közönyösen konstataálta, akit éleszteni előhívtam. Ez már a nyolcadik öngyilkosság ma; az ember úgy elfásul.

Eltűntek a láz álmok! Itt fekszem elhagyatva; még birkózol a szivemért Iduska Vicontival; vedd vissza, hogy egyedül neked adhassam.

Van még egy hely az aradi temetőben melletted, azt megvettem jó előre, hogy más el ne foglalja. Megbocsátok. Vársz! Megyek már, megyek.

megnyugvással a rend kormányának a szobán forgó ügyben tett jóakaratu intézkedését, mely — úgy véli — a felzaklatott kedélyek lecsillapultával a tanügyre jótékony hatást fog gyakorolni. A rendkormány intézkedését városunk polgárságának legnagyobb része fájdalommal és sajnálkozással vesszi tudomásul, mert megvan győződve, hogy Kovács Enre igazgatóban a helybeli főgimnázium egy kiváló tanfériát veszíti el.

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk Puza Sándor sárospataki nyug. gör. kath. plébános, zemplénum megyei főesperes, f. hó 23-án Sárospatakon elhunyt. Temetésén az egész vármegyéből és Sátoraljaujhelyből számosan vesznek részt.

— Értekezlet a „Zemplénum megyei Egyetemi Kör“ ujjaalakítása ügyében. Azok az ifjak, a kik fővárosban mennek tanulmányaik folytatása céljából már régóta szükségét érzik egy oly otthonnak, mely a zemplénum megyei egyetemi ifjakat a fővárosban is befogadva, köztük a testvéries együvé-tartozás eszméit ápolja, fejlessze. Es ez mindenkor arra indította a zemplénum megyei ifjakat, hogy Budapesten kört alakítsanak maguknak, a hol a zemplénum megyei ifjak találkozva, közös érdekeiket védelmezve egymást bátorítsák, esetleg segíezzék. S a kör megalakulásának eszméje évről-évre feljúlva, ez már magában véve is bizonyítéka szükségességének. A kört, a Zemplénum megyei Egyetemi ifjak Körét akarják most újból megalakítani és most már állandósítani azok az ifjak, a kik f. hó 16-án a Függetlenségi Kör helyiségében összejöttek s Nyeviczkey Antal értekezleti elnök elnöklése mellett kimondták, hogy akciót indítanak a kör ujjaalakítása és állandósítása érdekében. Az értekezlet a következő felhívást szövegezte meg:

Alakítsuk meg a zemplénum megyei egyetemi kört! A zemplénum megyei egyetemi ifjuság elhatározta, hogy az egyetemi kört újra megalakítja. A f. hó 16-án tartott népes értekezleten elhatároztuk, hogy az egyetemi kört újra megalakítjuk. Felhívjuk tehát az igen tisztelt egyetemi polgárokat, hogy minnél számosabban lépjenek be a zemplénum megyei egyetemi körbe. Szíves jelentkezéseket Szaller Dezső, Székely Imre és Bánóczy Béla urak címére kérjük. A végleges teendők megállapítása végett f. évi aug. hó 30-án d. u. 5¹/₂ órakor a Függetlenségi kör nyári helyiségében értekezletet tartunk, melyre a tisztelt egyetemi polgárokat meghívjuk. Nyeviczkey Antal, értekezleti elnök. Bánóczy Béla értekezleti jegyző.

— Uj napilap. Marosvásárhelyen új politikai napilap jelent meg, a lap címe „Független Székelység“ felelős szerkesztője Poór Antal. Most jelent meg első száma, mely elég tartalmas és változatos.

— A szatmári honvédezred bevonulása. Amint annak idején híreladtuk, a szatmári 12-ik honvédegyezred tegnap, f. hó 23-án délután érkezett meg városunkba. Az ezred folyó 27-éig bezárólag marad nálunk és augusztus 28-án reggel távozik el körünkől. A honvédegyezred érkezése alkalmából a szokottnál nagyobb élénkség volt tapasztalható a pályaudvar környékén. Már a kora délutáni órákban sűrű csoportok varták az ezred érkezését. Legelsőnek az ezred egyik zászlóaljja, a szatmáriak érkeztek meg délután 1 órakor külön katonai vonaton. A zászlóalj bevonulását nagy számu kíváncsi közönség nézte végig. Ugy az elsőnek érkezett zászlóalj, valamint a délután érkezett nagykárolyi honvédezászlóalj az előzőleg kijelölt magánházaknál szállásoltatott el. A legnagyobb érdeklődést természetesen a szatmári zászlóalj keltette, a melylyel az ezred törzse és a zenekar érkezett. Ez a harmadik zászlóalj délután 6 órakor ért be a kato-

nai különvonattal Ujhelybe. Ugy a nagykarolyi zászlóalj, valamint a szatmáriak élé Csanády ezredes pályaúdvárra jött. Mikor az utolsó, harmadik zászlóalj is kiszállott a vasuti kocsikból, a honvédek századonként fölállottak és a dohánygyár előtti uton hangos zeneszóval bevonultak a városba. Nagy kíváncsi közönség csoportosult a városunkban annyira szokatlan és ritkán hallható zenekar körül és csak a Rákóczy-utca sarkánál állapodtak meg, a honnan a zászlóaljparancsnok utasítására és utbaigazítása után a századok és zenekar kijelölt lakhelyükre vonultak. A szatmári ezred bevonulásának ez volt az utolsó aktusa folyó hó 23-án. A mi ezután következik, az derék honvédeinkre nézve meglehetősen fásztó lesz ebben a nagy hőségben. Ezután ugyanis minden nap gyakorlatot tartanak a közel vidéken.

— **Országos vásár Sátoraljaujhelyben.** A legközelebbi országos vásárt Sátoraljaujhelyben szept. hó 4-én és 5-én tartják meg.

— **Katonazene a „Vadászkürtben.”** Abból az alkalomból, hogy a szatmári 12-ik szatmári honvédegyalozred Sátoraljaujhelybe érkezett, az ezred ittentartózkodásának első estéjén a „Vadászkürt” szállódnak kerthelyiségében a honvédezenekar egy óra hosszáig zenével szórakoztatta közönségünket. A katonazene játéka alatt az ezred tisztikara és nagyszámú közönség volt jelen a kerthelyiségben. A közönség élvezettel hallgatta a jeles honvéd zenekar játékát. Reméljük, a míg az ezred városunkban tartózkodik, még lesz alkalmunk a zenekar játékát élvezhetni.

— **Szálloda építés.** Az építkezés iránti kedv úgy látszik erősen fokozódik egy idő óta Sátoraljaujhelyben, mint értesülünk az Olchváry-féle földszintes házat megvette Rosenberg Sámuelné, melynek terjedelmes fundusára két utcára menő két emeletes bérházat fog az új tulajdonos építeni.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában téves információ folytán megirtuk, hogy Löwenwirth Dórán az elmezavar tünetei mutatkoztak; mint mostan tudatják velünk, a közlemény nem felel meg a valóságnak; a tény az, hogy Löwenwirth Dóra, ki a városnál díjnoki minőségben van alkalmazva, hivatalában rosszul lett s hirtelen nagy lázba esett úgy, hogy a leány édes anyja kocsin haza szállította, utközben a kórház-utca előtt haladva, a különben is nagy lázban lévő leány abbeli félelmében, hogy a kórházba szállítják, kiugrott a kocsiból; a beteget egyébként szülei házában vették gondos ápolás alá s mint értesülünk, ma már teljesen javuló állapotban van.

— **Villámesapás.** A Bodrogköz Szolnoeska községe felett aug. 21-én hajnalban nagy vihar vonult el. Trombitás Géza szolnoeska lakos házába a villám beütött s a beteg kis leánya ágya mellett imádkozó Trombitásné, valamint a kis leányt megégette. A súlyosan sérülteket ápolás végett a sátoraljaujhelyi kórházba szállították be. Az ugyanazon szobában, a másik ágyon fekvő férjnek semmi baja sem történt.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészeknek rendes 2 heti kirándulásokon kívül egy állandó megbízottjuk van itten a műteremben és így levételek mindennap eszközöltenek. — A legközelebbi kirándulás augusztus hó 27-én és 28-án lesz.

TANÜGY.

— **Fegyelmi ügy.** Kerezsán Gusztáv szinyéri állami népiskolai tanítót, a több rendbeli hivatali hanyagsága miatt ellene folyamatba tett fegyelmi eljárás során a vall. és közokt. miniszter állásától felfüggesztette s rendes illetményeit beszüntette.

— **Beiratás az elemi iskolában.** A helybeli róm. kath. elemi fiúiskola osztályaiba a beiratás a f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét és folytatódagosan 7-ig fog eszközölni a Papsor-utcai elemi iskola helyiségében. Felhívtnak a t. szülők és gyámok, miszerint tanköteles fiú gyermekeiket a jelzett idő alatt beiratni igyekezzenek, hogy a rendszeres tanítás a kellő időben megkezdhető legyen.

KÖZGAZDASÁG.

* **Szilágyi Diskant,** miskolczi gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogyzó és zuzogépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” „Kinesem” és „Hegyalja” borsajtók nem különben a nagy üzemű préseléshez készített Rákóczy „kettős kosaru” sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, zamatját nem befolyásolja. A törkölt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —
Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Valóban tény, hogy Töketerébes állandó szerepet kezd játszani a helyi újságokban, sőt nem lenne szerénytelenség számára b. lapjában külön rovat nyitását kérni, amennyiben már Malonyay Ferenc, mint a töketerébesi állami elemi iskola gondnokságának elnöke is hozzáfogott az írói működéshez.

Sajnálom, hogy ebben is eredménytelen működését a velem való évelődéssel kezdi meg akkor, amidőn a „Zemplén” f. évi 89-ik számában a nyilvánosság előtt csipked anélkül, hogy erre neki alkalmat adtam volna.

Elvártam, hogy a „terebesiek” cím alatt hozzá intézett cikkekre válaszolni fog, de hogy válaszában — habár burkoltan is — én is szerepeljek, finomabb izlésem nem engedhette következtetni.

Bátorságot vesz ugyanis magának a gondnoksági elnök ur cikkében azt írni, hogy: „akinek idegrendszer nem bírja ki még a leghiggadtabb hangot sem, az ne menjen ki a forumra”, — ebben teljesen igaza van, csak azt ne felejtse el, hogy „leghiggadtabb hangulatát két évtizeden keresztül megtanultam kiismerni, 14 évi gondnoksági elnöksége ideje alatt pedig sok keserű poharat kellett úgy nekem, mint több más gondnoksági tagnak kiüríteni elnök urnak „leghiggadtabb” hangulata miatt akkor, amidőn féreg módjára utána kúszó alakok protektorának lépett föl.

Elnöki és protektori működése legtöbbször, de mondhatni mindig kudarcot vallott, vagy talán nem elég célt tévesztett protekciót fejtett ki azzal az igazgató-tanítóval szemben, aki által lépten-nyomon ünnepeztette magát s akit támogatása annyira elszédített, hogy szabálytalan pénkezelése miatt a gondnokságnak nem maradt egyéb hátra, minthogy 600 korona hiányt saját zsebéből fedezzen: ugyancsak ezen igazgató a 700 korona árban engedélyezett iskolai butort 1229 korona értékben rendelte meg, amely különbözetet a gondnokság csak-csak meg nem fizette. De mit szóljak a következő igazga-

tónak hanyagságáról és könyvrendelményeiről? mely ügy még mai napig sines elintézve és a helyett, hogy az iskola érdemi ügyeivel foglalkoztatná elnök ur a gondnokságot, folytonos vezetés hiányából eredő ügyekkel foglalkozunk.

De nem hallgathatom el azt az igazgató-tanítót sem, aki hivatásának évtizedeken keresztül kifogástalanul megfelelt, de elnök urat nem ünnepelte — elűzetett.

Nézzem körül elnök ur a töketerébesi állami elemi iskola épület és különösen a felszerelés siralmas helyzetén és vegye figyelembe a minden kritikán aluli bértermeket és be kell látnia, hogy a 20 év előtti állapotok nem hogy javultak volna, hanem mindinkább visszamaradtak.

Ilyen előzmények után a legjobb intencióval tette a Töketerébes és vidéke Hitelszövetkezet az iskola építésére vonatkozó nyilatkozatát, amely t. elnök ur és egy-két elvtársa által megtámadtatott, garnirozva azon hízogó látszattal, hogy elvben nincs ellenére a nyilatkozat s amidőn ezen kétségtelenül kifogásolhatatlan nyilatkozatot megmásítani nem volt képes, akkor elnöki személyének kikérését hozza szóba és ez uton akart rajtam sebet ejteni.

Kijelentem ismételtelen, mint a hogy azt a gondnoksági ülésen is tettem, hogy a jövőben is bármikor és bármilyen iskolai ügyben érintkezni fogok a tanfelügyelő urral előzetesen és az ilyen ügyet tetszésem szerint fogom a gondnokság elé vinni és soha sem fogom véleményemet a gondnoksági elnök urnak alárendelni.

A már hivatolt cikkében egy hitoktató hazafiságának meghurcolását is fájlalja a tisztelt elnök ur olyan alakban, mintha ezen közlés ellene irányult volna.

Pedig első sorban elnök ur abban nem szerepelt, másodsorban pedig a helybeli gör. kath. lelkész ur a „Zemplén” 1904. évi 69-ik számában a tényállást — vagyis hogy tényleg cyrill betűs könyveket osztogatót szét a gyermekeknek — elismeri és egy szóval sem tagadja; nevezett esperes ur ezen nyilatkozatát az elnök ur annak idején a gondnoksági ülésen indignációval fogadta; vagy talán mostanáig megváltozott ebbeli nézete? talán ismét bizalmat óhajtott szavaztatni magának? Igaz, hogy idegrendszerem nem hasonlít a mamuth-fajú állatok idegrendszeréhez, de ténykedésemmel mindig előtte fogok állani elnök urnak annak dacára, hogy idegeim nem kenderkötelekől állanak.

Eddig tartott elnök urnak személyem ellen irányított cikkére tett válaszom, most pedig általánosságban meg kell jegyezmem, hogy mélyen elszomorító és a tanítás ügyének nagy hátrányára szolgál az, hogy elnök ur állandóan személyi ügyekkel foglalkozik és ilyen kellemetlen kérdéssel foglalkoztat bennünket a nélkül, hogy ez a magyarsítás és tanítás ügyére lényeges befolyással bírna, vagy azt előmozdítaná.

Végül, ha az elnök ur sértőnek találta azt, hogy az órahosszat tartó és ellenem, illetve a Hitelszövetkezet ellen (melynek szerény elnöke vagyok) támasztott vita befejeztével az üléstermet elhagytam, mit gondol, nem sértőbb-e az, ha az elnök ur üléseket hív össze és azokon minden igazolás nélkül nem jelenik meg, mint ahogy az akárhányszor megtörténik; ez igazán „érthetetlen”.

Elégé megvilágítottam két pártfogolt igazgatójának ügyét, melyet egyik-másik tanítónó ügyével ez idő szerint szaporítani nem kívánok.

Ezek után csodálkozom, hogy fejezem ki, hogy a jelenlegi igazgató-tanító ellen fordul akkor, amidőn a gondnokság csak elismeréssel adózhatik fárhadhatatlan buzgalmaért és lankadhatatlan tevékenységeért, melyet személyi ügyekben pártatlanul,

egészségi ügyekben nyíltan, tanügyben elismerést érdemlő szakavatottsággal, a pénkezelés körül pedig becsületesen kifejt és hűségesen sepr elnök ur vezetése alatti elődeinek Augias-istállóját.

Kezembem a gondnoksági utasítással számtalan szakaszra hivatkozhatnám, amelyeknek nem tettünk, nem teszünk és mindaddig és személyi érdekeket tekintünk, nem fogunk eleget tenni annyival inkább, mert elnök urnak és egyik-másik „elvi hősenek” a gondnoksági utasítás Hekuba! Annak szigorú betartását lehetnek nem tartja, mint a hogy azt a gondnokság utóbbi ülései egyikeben kifejezni szives volt.

Mindenki saját lelkiismeretét legjobban ismeri és így én is; nyíltan mondhatom tehát, hogy ha tettem és teszek a közügy és különösen az iskolaugy érdekében bármit is, azt nem ünnepeztetési vágyból, sem feltűnéstől teszem, hanem az ügy iránti buzgalomból.

Nem provokáltam dicsimnuszokat és nem szavaztattam bizalmat magamnak soha, de több elismerő és köszönő nyilatkozatot bírok, mint az elnök ur által befejezett ügyek száma, miért is határozottan vissza kell utasítanom azon nyilatkozatát, hogy a „Zemplén” f. évi 87-ik számában tett „zengemények” nekem tetszenének és azokra vágytam volna, hanem a jövőre nézve is kijelentem, hogy üres szalmát esépelni soha sem fogok s addig, amíg a terébesi állami elemi iskola szerény gondnoksági tagja vagyok, ott rendnek lenni kell és lesz is!

Töketerébes, 1905. augusztus 19.

Tisztelettel:

Szladek Károly,

mint a töketerébesi áll. elemi iskola gondnoksági tagja.

Leközöltük a töketerébesi iskola adminisztrációjára vonatkozó s az ottani viszonyokat megvilágító száraz tényeket minden kommentár nélkül, mert nem ismerjük az ottani állapotokat, de figyelemmel kísérve a vádak és védelmet, azon konkluzióra jutottunk, hogy a töketerébesi iskolánál a közérdek szempontjából, de az ellentétek elsimítása miatt is hivatalos vizsgálatra lenne szükség, melyre felhívjuk a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur figyelmét, — mert semmiképen sem engedhető meg, hogy egy 5000 lakost számláló község tanügyét — most az iskola év elején ilyen belviszályok zavarják meg. Bevárjuk tehát az iskola gondnokság felettes hatóságainak intézkedését s addig a további vitatkozásokat is lezárjuk.

NYILT TÉR. *)

Tordára történt áthelyeztetésem alkalmából mindazon jó barátaimat és ösrerőseimet — kiktől személyesen elbucszni alkalmam nem volt — ez uton köszöntöm; kérvén őket — tartsanak meg jó emlékülben.

Sátoraljaujhely, 1905. aug. 24.

Balassovich Zoltán,
m. kir. pénzügvőri biztos.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

B. Helyben. Ha a válasz beérkezik, közöljük önnel.
a. d. Helyben. A rendőrkapitány illetékes.
Eliz. Bizony a tárcsa nem nagyon jó, de megkísértjük javítani rajta.
Nem közölhető: Szerelmi versek (I. II.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőes kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur,” fénymáz 90 f.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.-A.-UJHELY.**

Csodás és biztos hatású arcisztító és szépítőszerek, melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek a

KRIEGER-féle

Akácia Crème 2 K.
Pouder 1 K.
Szappan 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA-gyógyszertárban“ Budapest,
VIII., Kálvin-tér (Baross-utca sarok.)

Postai szétküldés naponta.

Szőlőtermés eladás.

A néhai dr. Horváth Endre örökösei tulajdonát képező, a Nagy-Szárhegyen fekvő, többnyire csemege-szőlőből álló, a folyó évi egész termés a legtöbbet ígérőnek eladatik.

A termést a vevő maga tartozik leszedni.
Az írásbeli ajánlatok hozzám adandók be.

Boross László.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

Bérbe adó

a Csapó Lajos házában 4 szoba, veranda és mellékhelyiségekből álló földszinti lakás, f. év november hó 1-től.

Cimbalom

Schunda-féle, pedálos, kettős hangszekrényvel eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Óvadékképes

ügynök-pénzbeszedő kerestetik. Ajánlatok a Singer Co. varrógép részvénytársasághoz M.-Szigetre kéretnek.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemü ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-rövidebb idő alatt közvettem.

Jéhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bér 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 2 krtól 1 frt 6 krig kapható.

Weinberger Manó.
Sajuhely, Korona-u.

BORSAJTÓK

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű

Rákóczi kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

FŐELŐNYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

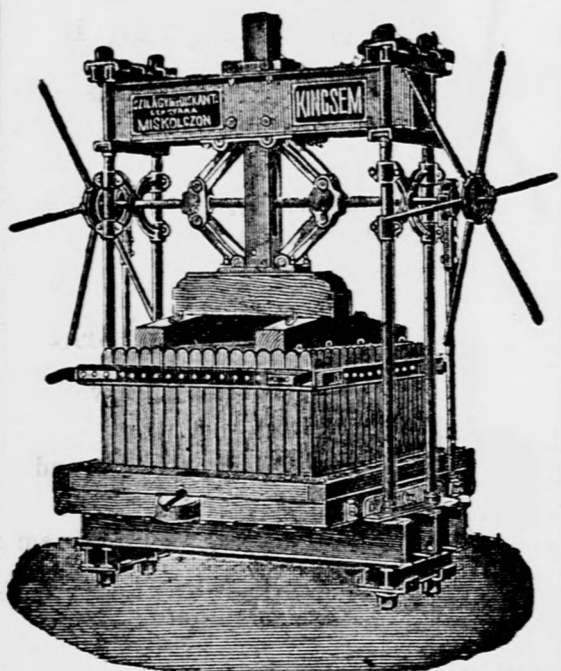
Szóllózuzók és bogyzók!

„Villám” legújabb centrífugális bogyzó és zuzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT GÉPGYÁRA,
MISKOLCZON.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony: I-ső díj, aranyérem.

1902. borászati kiállítás, Eger: I. díj, díszoklevél és aranyérem.

1901. tenisvári kiállítás, I. díj, díszoklevél.

Árjegyzék ingyen.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.